

University of Groningen

Artikel 6:19 Awb

de Graaf, K.J.

Published in:
Commentaar Algemene wet bestuursrecht

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Early version, also known as pre-print

Publication date:
2014

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

de Graaf, K. J. (2014). Artikel 6:19 Awb: Commentaar. In K. J. de Graaf, T. E. P. A. Lam, E. C. H. J. van der Linden, M. G. J. Maas-Cooymans, T. Spapens, & G. A. van der Veen (editors), *Commentaar Algemene wet bestuursrecht* (blz. 750-756). Sdu Uitgevers.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Vervangende
besluiten hangende
bezwaar en beroep

Art. 6:19⁽¹⁾ Awb

1. Het bezwaar of beroep heeft van rechtswege mede betrekking op een besluit tot intrekking, wijziging of vervanging van het bestreden besluit, tenzij partijen daarbij onvoldoende belang hebben.
2. Het eerste lid geldt ook indien het bezwaar is gemaakt of het beroep is ingesteld nadat het bestuursorgaan het bestreden besluit heeft ingetrokken, gewijzigd of vervangen.
3. Het bestuursorgaan doet onverwijld mededeling van het nieuwe besluit aan het orgaan waarbij het beroep aanhangig is.
4. Indien een ander orgaan een bezwaar- of beroepschrift tegen het nieuwe besluit ontvangt, zendt het dit met toepassing van artikel 6:15, eerste en tweede lid, door.
5. De bestuursrechter kan het beroep tegen het nieuwe besluit echter verwijzen naar een ander orgaan, indien behandeling door dit orgaan gewenst is.
6. Intrekking of vervanging van het bestreden besluit staat niet in de weg aan vernietiging van dat besluit indien de indiener van het bezwaar- of beroepschrift daarbij belang heeft.

Commentaar door: mr. dr. K.J. de Graaf

A

A. Inleiding

Dit artikel bepaalt de procesrechtelijke gevolgen van het intrekken, wijzigen of vervangen van een in een bestuursrechtelijke procedure bestreden besluit. Het aanhangig zijn van een procedure tegen een bestreden besluit verandert niet de bevoegdheid van een bestuursorgaan om dat besluit te wijzigen, in te trekken of te vervangen. Het artikel regelt dat de rechtsbescherming van degene die het beroep instelde, gewaarborgd is. Wordt een besluit in bezwaar of beroep ingetrokken, gewijzigd of vervangen, dan regelt artikel 6:19 Awb de wijze waarop en de voorwaarden waaronder de aanhangige procedure wordt voortgezet. Zo wordt bepaald dat het bestuursorgaan van de intrekking, wijziging of vervanging onverwijld mededeling doet aan de behandelende instantie. Teneinde de rechtsbescherming van de indiener van het beroep te waarborgen, is in artikel 6:19 Awb vervolgens bepaald dat het bezwaar of beroep tegen het oorspronkelijke besluit wordt geacht mede te zijn gericht tegen het intrekking-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit. Omdat het aanhangige beroep van rechtswege wordt geacht ook te zijn gericht tegen het wijzigings- en/of intrekkingbesluit, behoeft de indiener van het oorspronkelijke beroep geen beroep in te dienen tegen dat nieuwe besluit.

B

B. Wetstechnische informatie

Zie www.sducommentaarbestuursrecht.nl voor een actueel overzicht.

C

C. Behandeling kernproblematiek

Inhoudsopgave

- C.1 Algemeen
- C.2 Bezwaar of beroep van rechtswege (lid 1)
- C.3 Het nieuwe besluit
- C.4 Gevolgen van het nieuwe besluit
- C.5 Mededelingsplicht

1 Inwerkingtreddingsdatum: 01-01-1994 ; zoals laatstelijk gewijzigd bij: Stb. 2012, 682.

- C.6 Doorzendplicht
C.7 Nadere consequenties

C.1 Algemeen

Wanneer een besluit in bezwaar, in administratief beroep of in beroep bij de bestuursrechter wordt bestreden, doet dat niet af aan de bevoegdheid van het bestuursorgaan om verder te besturen door het bestreden besluit te wijzigen, in te trekken of te vervangen omdat het oorspronkelijke besluit inmiddels door een bestuursrechter (in eerste aanleg) is vernietigd. Het wijzigen, intrekken of vervangen van een bestreden besluit is steeds te karakteriseren als een afzonderlijk besluit in de zin van artikel 1:3 Awb waarvoor het bestuursorgaan dient te beschikken over een bevoegdheid. Artikel 6:19 Awb brengt geen wijziging in de al dan niet aanwezige bevoegdheid om een besluit te wijzigen of in te trekken. De redenen voor het bestuursorgaan om een besluit te wijzigen of in te trekken kunnen alles of niets te maken hebben met de ingeroepen rechtsbescherming tegen het oorspronkelijke besluit. Wordt een bestreden besluit gedurende een rechtsbeschermingsprocedure gewijzigd of ingetrokken, dan geeft artikel 6:19 Awb regels over de voortgang van de procedure. Belangrijkste regel is ingevolge lid 1 van artikel 6:19 Awb dat de lopende rechtsbeschermingsprocedure wordt geacht mede te zijn gericht tegen het intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit. Aldus dient de bepalingen de doelmatigheid en de efficiency, maar bovenal de rechtsbescherming van degene die bezwaar, administratief beroep of beroep indiende tegen het oorspronkelijke besluit. De oorspronkelijke memorie van toelichting formuleerde het aldus: 'De voorgestelde procedure strekt ertoe, het bestuursorgaan de vrijheid te laten het bestreden besluit in te trekken of te wijzigen in al die gevallen waar daartegen geen bezwaar bestaat, maar tegelijkertijd een voorziening te treffen ter voorkoming van verlies van rechtsbescherming ten gevolge van die intrekking'. Vgl. *PG Awb I*, p. 308.

De bepaling is niet alleen relevant in het geval een intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit wordt genomen gedurende de procedure van bezwaar, administratief beroep en beroep bij de bestuursrechter, maar zijn op grond van artikel 6:24 Awb eveneens relevant voor de situatie waarin een dergelijk besluit wordt genomen gedurende het hoger beroep.

Gelet op artikel 6:24 Awb en de sinds 1 januari 2013 expliciete verwijzing naar artikel 6:19 Awb in artikel 8:81 Awb, is de bepaling van overeenkomstige toepassing in de procedure over een voorlopige voorziening. Zie voor de situatie voorafgaand aan de expliciete verwijzing naar artikel 6:19 Awb Langbroek (1998), p. 409-423; Pres. CRvB 18 april 1995, «JB» 1995/138; zie Pres. Rb. Amsterdam 18 oktober 1994, *KG* 1995, 53.

C.2 Bezwaar of beroep van rechtswege (lid 1)

Het aanhangig zijn van rechtsbeschermingsprocedures als bezwaar, administratief beroep of (hoger) beroep doet niet af aan de (bestaande) mogelijkheden van het bestuursorgaan om het bestreden besluit te wijzigen of in te trekken. Het wijzigen of intrekken van een besluit geschiedt door het nemen van een (wijzigings- en/of intrekings-) besluit in de zin van artikel 1:3 Awb. Datzelfde geldt voor een besluit dat wordt genomen ter uitvoering van een (tussen)uitspraak van de (hogerberoeps)rechter: het vervangingsbesluit. Artikel 6:19 lid 1 Awb bepaalt vervolgens dat, wanneer een dergelijk besluit is genomen, de lopende procedure wordt geacht mede te zijn gericht tegen het intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit. Onder welke voorwaarden (C.2.1) is van een dergelijk besluit sprake? Welke verplichting (C.2.2) bestaat voor het bestuursorgaan indien het een dergelijk besluit neemt?

Intrekings- en wijzigingsbevoegdheid

Toepassing gedurende hoger beroep

Toepassing gedurende voorlopige voorziening

Intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit

C.3 Het nieuwe besluit

Bezwaar of beroep na het intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit (lid 2)

Het eerste lid van artikel 6:19 Awb zou zo gelezen kunnen worden dat het enkel ziet op een intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit dat wordt genomen gedurende de periode waarin een bezwaar, administratief beroep of (hoger) beroep aanhangig is. Die beperking is, gelet op het tweede lid, de parlementaire geschiedenis van het nieuwe artikel 6:19 Awb en de jurisprudentie gewezen onder de artikelen 6:18 en 6:19 Awb zoals die tot 1 januari 2013 luiden, niet bedoeld. Nadrukkelijk is de bepaling derhalve ook van toepassing wanneer het bestuursorgaan in hoger beroep een nieuw besluit neemt ter uitvoering van de uitspraak van de rechter in eerste aanleg waarbij het oorspronkelijke besluit werd vernietigd (vervangingsbesluit). Het tweede lid codificeert de jurisprudentie waarin de artikelen 6:18 en 6:19 Awb (oud) ook werden toegepast als een bezwaar- of beroepschrift was ingediend tegen een besluit dat buiten mededeweten van de belanghebbende reeds was ingetrokken, gewijzigd of vervangen. Het is evident dat ook in dergelijke gevallen behoefte bestaat aan de bescherming van belanghebbenden tegen het verlies van rechtsbescherming. (zie CRvB 14 juni 1994, AB 1995, 164, «JB» 1995/208; CRvB 21 juni 1994/209; CRvB 28 augustus 1995, RAwb 1996, 18; CRvB 14 mei 1998, TAR 1998, 130; CRvB 16 februari 1999, RSV 1999, 99; ABRvS 29 juni 1998, AB 1999, 1; ABRvS 25 februari 1999, AB 1999, 173). Datzelfde geldt ook als alleen het bestuursorgaan in hoger beroep is gekomen (zie ABRvS 12 december 2001, AB 2002, 323 (m.nt. Marseille); ABRvS 13 juli 2000, «JB» 2000/246; ABRvS 24 juli 1995, «JB» 1996/5 (m.nt. Schlössels); ABRvS 19 december 1996, AB 1997, 68; CRvB 02 april 1996, AB 1997, 23 (m.nt. HB)).

Besluit

Artikel 6:19 Awb zien alleen op intrekings-, wijziging en/of vervangingsbesluiten, zodat een nadere motivering of het overleggen van nadere processtukken niet onder de werking van deze bepaling valt. Zie bijvoorbeeld CRvB 1 juli 1999, RSV 1998, 275; CRvB 10 juni 1997, RSV 1998, 63. Ook in de bezwaarschriftprocedure kan, los van het nemen van een besluit op het bezwaarschrift, een besluit worden genomen dat het bestreden besluit wijzigt of intrekt. Zie ABRvS 2 juli 2003, AB 2004, 80. Van belang is ook om vast te stellen dat intrekking, wijziging of vervanging wijziging van een beslissing op bezwaar zelf steeds ook als beslissing op bezwaar moet worden gekwalificeerd. Zie ABRvS 23 november 1998, Gst. (1999) 7097, 7.

Derde-belanghebbende

Een intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit kan nadelige gevolgen hebben voor een derde die geen partij is in het bezwaar of beroep. Voor de derde geldt dat deze zelfstandig bezwaar of beroep dient in te stellen tegen het nieuwe besluit (zie ABRvS 19 april 2001, «JB» 2001/154). Zie in dat verband ook Artikel 6:19 lid 4 Awb.

Intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit: voldoende samenhang

In het verleden is vaak gesteld dat het bij het intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit zou moeten gaan om dezelfde bevoegdheidsuitoefening door hetzelfde bestuursorgaan betreffende dezelfde feitelijke situatie, terwijl wordt gebleven binnen de grondslag en reikwijdte van de oorspronkelijk bestreden besluitvorming. De jurisprudentie onder het recht voorafgaand aan 1 januari 2013 was echter zeer genuanceerd en wees af en toe expliciet in een andere richting. Zie CRvB 21 mei 1999, RSV 1999, 237; CRvB 10 februari 2000, AB 2000, 181 (m.nt. HH); CRvB 6 november 2001, AB 2002, 34 (m.nt. HBr); CRvB 15 november 1994, «JB» 1994/347; CRvB 18 april 1995, «JB» 1995/178; CRvB 10 januari 1995, NA 1995, 121; CRvB 29 juli 1993, AB 1994, 118, RSV 1994, 74; CRvB 15 februari 1994, «JB» 1994/27, RAwb 1994, 4; CRvB 21 januari 1997, «JB» 1997/51; CRvB 23 april 1998, RSV 1998, 235; CRvB 25 mei 1999, «JB» 1999/158; ABRvS 26 mei 1998, AB 1999, 372 (m.nt. ICvdV.). Zo werd bijvoorbeeld een intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit aangenomen indien sprake is van bekrachtiging door het bevoegde bestuursorgaan van een onbevoegd genomen besluit of wanneer formele gebreken worden hersteld. Zie CRvB 17 juni 1999, «JB» 1999/205 (m.nt. ARN); ABRvS 5 juli 1999, AB 1999, 381 (m.nt. MSV); CRvB 21 juni 1994, «JB» 1994/209; CRvB 14 februari 2002, AB 2003, 224; ABRvS 8 december 2004, AB 2005, 44. Ook konden nieuwe feiten en omstandigheden het bestuursorgaan ertoe bewegen een nieuw besluit te nemen, dat in sommige gevallen werd aangeduid als intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit. Zie ABRvS 4 februari 1999, AB 1999, 195 (m.nt.

MSV); CRvB 10 mei 2000, RSV 2000, 169 (m.nt. Stijnen). Ook als het bestuursorgaan voor het nieuwe besluit een geheel andere (wettelijke) grondslag kiest, is wel aangenomen dat geen sprake is van een intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit. Zie CRvB 10 februari 2000, AB 2000, 181; CRvB 30 maart 2000, «JB» 2000/143. Gesteld kan worden dat een intrekings-, wijzigings- en/of vervangingsbesluit in de zin van artikel 6:19 lid 1 Awb aan de orde is als het bestuursorgaan een nieuw besluit neemt dat voldoende samenhang vertoont met en wijziging brengt in een bestreden besluit. De ratio van de bepaling gaat boven de letterlijke tekst; verlies van rechtsbescherming van een belanghebbende waar dat niet redelijk lijkt, dient voorkomen te worden.

C.4 Gevolgen van het nieuwe besluit

De werking van het eerste lid van artikel 6:19 Awb komt er kort gezegd op neer dat het bezwaar of beroep van rechtswege, dus zonder dat de belanghebbende tegen het nieuwe besluit een rechtsmiddel aanwendt of hoeft aan te wenden, wordt geacht mede te zijn gericht tegen dat nieuwe besluit, namelijk het intrekings-, wijzigings- of vervangingsbesluit. Daarom wordt in die situatie wel gesproken van het reële bezwaar of beroep tegen het oorspronkelijke besluit en van het bezwaar of beroep van rechtswege tegen het nieuwe besluit (ook wel: fictieve beroep). Het orgaan waarbij beide beroepen aanhangig zijn, dient derhalve een oordeel te vellen over twee besluiten.

In de jurisprudentie van de Afdeling wordt aangenomen dat gedurende de hogerberoepsprocedure van rechtswege een beroep kan ontstaan voor een belanghebbende die geen partij is in hoger beroep. Zie ABRvS 2 juni 2010, «JB» 2010/229 m.nt. Lagrouw & Diepenhorst. Een dergelijk beroep is dan gericht tegen een nieuw besluit op bezwaar indien dat wordt genomen gedurende die hogerberoepsprocedure en ter uitvoering van de uitspraak in eerste aanleg. Een dergelijk beroep wordt dus ook aangenomen als die belanghebbende geen beroep heeft ingesteld tegen dat nieuwe besluit en hij geen partij is in de aanhangige hogerberoepsprocedure. Gesproken wordt dan van een meeliftberoep. Bij gebrek aan een expliciete wettelijke grondslag is op het aannemen van dat beroep kritiek mogelijk.

Voor alle duidelijkheid moet worden opgemerkt dat het eerste lid van artikel 6:19 Awb (oud) werd geacht van openbare orde te zijn en de juiste toepassing daarvan werd derhalve steeds getoetst, ook al is het niet in geschil tussen partijen. Zie ABRvS 5 juli 1999, AB 1999, 381; ABRvS 30 maart 2005, *Gst.* 2006, 36. Er is geen reden aan te nemen dat die jurisprudentie verlaten is onder het nieuwe artikel 6:19 Awb.

**Van rechtswege
bezwaar of beroep: lid
1**

**Meelift(hoger)beroep:
lid 1**

**Bepaling van
openbare orde**

C.5 Mededelingsplicht

Het nemen van een besluit in de zin van artikel 6:19 lid 1 Awb leidt ertoe dat op het betreffende bestuursorgaan de plicht rust om van dat nieuwe besluit mededeling te doen aan het orgaan – het bestuursorgaan of de rechterlijke instantie – waar de procedure tegen het oorspronkelijke besluit aanhangig is (artikel 6:19 lid 3 Awb). Het komt overigens voor dat de hier bedoelde mededelingsplicht niet of niet voldoende wordt onderkend. Zie bijvoorbeeld CRvB 6 april 1981, AB 1981, 407; CRvB 27 februari 1996, AB 1996, 201. Een sanctie voor de situatie waarin het bestuursorgaan geen mededeling doet, laat zich echter niet goed denken. Zie evenwel CRvB 28 april 1995, AB 1996, 268. De mededeling dient onverwijld te geschieden. Aan die woorden kunnen in het algemeen, maar vooral ook in het licht van de afwezigheid van een sanctie voor het bestuursorgaan dat niet aan die eis voldoet, weinig rechten worden ontleend.

**Onverwijld mede-
delen: lid 3**

Onverwijld

C.6 Doorzendplicht

Uit het feit dat sprake is van dwingend recht van openbare orde volgt dat lid 1 voorschrijft dat zowel het reële beroep tegen het oorspronkelijke besluit als het van rechtswege onstante bezwaar of beroep tegen het nieuwe besluit, aanhangig is bij de instantie waar het reële bezwaar of beroep aanhangig is. Andere instanties zijn niet (langer) bevoegd kennis te nemen van het geschil over het nieuwe besluit. Zie ABRvS

Doorzenden: lid 4

12 december 2001, AB 2002, 323 (m.nt. Marseille). Uit die constatering vloeit voort dat artikel 6:19 lid 4 Awb expliciet regelt dat een bij een ander orgaan gemaakt bezwaar of ingesteld beroep, met toepassing van artikel 6:15, eerste en tweede lid, Awb door wordt gezonden aan de instantie waar het bezwaar of beroep tegen het oorspronkelijke besluit aanhangig is.

C.7 Nadere consequenties

Gevolgen niet-ontvankelijkheid oorspronkelijk bezwaar of beroep

Een bezwaar of beroep van rechtswege zou ook aan de orde kunnen zijn als het bezwaar of beroep tegen het oorspronkelijke besluit niet tijdig was ingediend en derhalve niet-ontvankelijk zou moeten worden verklaard. Zie CRvB 24 maart 1998, «JB» 1998/134. Vgl. CRvB 17 mei 1994, ABkort 1994, 608. Het lijkt er op dat deze jurisprudentie niet onverkort geldt. Zie daarover CRvB 11 april 2011, AB 2011, 218 (m.nt. Marseille) en CRvB 10 januari 2011, JB 2011, 171, AB 2011, 219 (m.nt. Marseille). Op grond van die uitspraken hangt het er van af of de burger zelf beroep heeft ingesteld tegen het nieuwe besluit van het bestuur (niet-ontvankelijkheid oorspronkelijk beroep heeft geen invloed op de ontvankelijkheid) of dat hij niet zelf beroep ingesteld tegen het nieuwe besluit (niet-ontvankelijkheid oorspronkelijk beroep betekent de niet-ontvankelijkheid van het beroep van rechtswege).

Intrekking bezwaar of beroep van rechtswege

Hoewel de bepaling is geschreven ten behoeve van de rechtszoekende en van openbare orde is, kan de belanghebbende wel steeds op grond van artikel 6:21 Awb het bezwaar of beroep dat van rechtswege is ontstaan intrekken. In dat geval kan niet opnieuw een procedure worden gestart tegen dat nieuwe besluit en verkrijgt het in beginsel formele rechtskracht.

Geen fictief bezwaar of beroep

Het behoeft geen betoog dat geen sprake kan zijn van een van rechtswege ontstaan bezwaar of beroep indien geen sprake is van een nieuw besluit zoals bedoeld in het eerste lid. Evenmin bestaat behoefte aan het aannemen van een dergelijk bezwaar of beroep in het geval met het nieuwe besluit (intrekkings-, wijzigings- of vervangingsbesluit) volledig tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren van degene die het oorspronkelijke bezwaar heeft gemaakt of beroep heeft ingesteld. Omdat die zinsnede vreemd oogt indien enkel het bestuursorgaan in hoger beroep is gekomen, luidt de zinsnede in het eerste lid 'tenzij partijen daarbij onvoldoende belang hebben.' Met het begrip 'belang' wordt procesbelang bedoeld. Hierbij valt met name te denken aan een tweepartijengeschil waarin het bestuursorgaan alsnog geheel tegemoetkomt aan hetgeen de belanghebbende in het beroep bij de rechtbank heeft gevraagd. Immers, in zo'n geval heeft de belanghebbende gekregen wat hij wil (bijvoorbeeld: de gevraagde uitkering of subsidie), terwijl er geen andere belanghebbenden zijn. Hoewel in dat geval kan worden aangenomen dat de belanghebbende tevreden is met de rechtsverhouding die ontstaat door het nieuwe besluit, wordt verstandig geacht na te vragen of inderdaad geheel tegemoet is gekomen aan de bezwaren van de belanghebbende. Dat er in dat geval geen bezwaar of beroep van rechtswege ontstaat, is derhalve geregeld in de laatste zinsnede van het eerste lid. Zie bijvoorbeeld ABRvS 22 september 2005, «JV» 2005/417. Geen betoog behoeft dat in een dergelijk geval een bezwaar of beroep aanhangig kan blijven tegen het oorspronkelijke besluit, ook al is dat door het nieuwe besluit ingetrokken (zie daarover ook artikel 6:19 lid 6 Awb).

Mogelijke verwijzing: lid 5

De werking van het eerste lid van artikel 6:19 Awb kan voor verlies van een instantie voor een belanghebbende zorgen. De rechtbank kan daarom het beroep dat van rechtswege is ontstaan verwijzen naar de bezwaarschriftprocedure (dat is alleen aan de orde als tegen het wijzigings- en/of intrekkingsbesluit inderdaad bezwaar zou kunnen worden gemaakt) indien de rechtbank dat zinvol acht. In hoger beroep kan de hogere beroepsinstantie het beroep van rechtswege verwijzen naar de rechtbank of in voorkomend geval naar het orgaan dat het bezwaar zou behandelen, om daar eerst te worden behandeld. Zie CBb 7 december 1999, AB 2000, 102; ABRvS 15 februari 2000, AB 2000, 170. Een dergelijke terugwijzing komt niet vaak voor.

Het zesde lid van artikel 6:19 Awb bepaalt dat intrekking of vervanging van het oorspronkelijk bestreden besluit niet in de weg staat aan vernietiging van dat besluit indien de indiener van het bezwaar- of beroepschrift daarbij belang heeft. Ook hier ziet de term belang op het vereiste van procesbelang. Bestaat geen procesbelang, dan is het beroep tegen het oorspronkelijk bestreden besluit niet-ontvankelijk. Het procesbelang kan enkel zijn gelegen in het verkrijgen van het oordeel dat het tot dan toe bestreden en inmiddels ingetrokken besluit onrechtmatig is, bijvoorbeeld en eigenlijk alleen maar omdat alleen met dat oordeel aanspraak kan worden gemaakt op schadevergoeding vanwege het nemen van het oorspronkelijke besluit. Indien immers het oorspronkelijke besluit niet wordt vernietigd en derhalve formele rechtskracht zou krijgen en rechtmatig geacht zou moeten worden, is schadevergoeding op grond van onrechtmatige daad in beginsel uitgesloten. Het belang als bedoeld in deze bepaling, kan niet zijn gelegen in de wens de betaalde griffierechten of proceskosten vergoed te krijgen. Voor een oordeel over die vergoedingen is geen ontvankelijk beroep vereist. Ook een principieel oordeel kan niet van de rechter verlangd worden.

Vernietiging oorspronkelijk besluit: lid 6

D. Jurisprudentie uitgebreid

D

Inhoudsopgave

- D.1 Nieuw primair besluit gedurende bezwaar
- D.2 Aanhangig hoger beroep
- D.3 Niet hetzelfde bestuursorgaan
- D.4 Nieuw besluit na vernietiging
- D.5 Alleen bestuursorgaan in hoger beroep; niet tijdig beslissen als oorspronkelijk besluit

D.1 Nieuw primair besluit gedurende bezwaar

- *ABRvS 2 juli 2003, AB 2004, 80 (m.nt. Verhey), LJN AH9000*; zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 5 oktober 2000, *AB 2001, 369*) is het de bedoeling van de wetgever geweest, welke bedoeling in de artikelen 6:18 en 6:19 Awb tot uitdrukking is gebracht, het bestuursorgaan de vrijheid te laten, ook hangende bezwaar, het primaire besluit te wijzigen of in te trekken. Er mag van worden uitgegaan dat die mogelijkheid ook openstaat wanneer de wijziging of intrekking van het primaire besluit, zoals in dit geval, plaatsvindt naar aanleiding van de ingebrachte bezwaren.

D.2 Aanhangig hoger beroep

- *ABRvS 13 juli 2000, «JB» 2000/246, LJN AA6723*; het hoger beroep wordt ingevolge artikel 6:19 Awb mede geacht te zijn gericht tegen de nieuwe beslissing op het bezwaarschrift van 12 mei 1999. Dat het hoger beroepschrift van later datum is dan die nieuwe beslissing, kan aan de toepassing van genoemd artikel niet in de weg staan. Een ander oordeel hierover zou met betrekking tot de tegen de nieuwe beslissing op het bezwaarschrift ter beschikking staande c.q. aan te wenden rechtsmiddelen te onderscheiden situaties veroorzaken zonder dat daarvoor enige grond aanwezig is.

D.3 Niet hetzelfde bestuursorgaan

- *ABRvS 29 juni 1999, AB 1999, 341 (m.nt. Hall), LJN AN6063*; de Afdeling overweegt in de eerste plaats dat het door Gedeputeerde Staten doorgezonden administratief beroep van appellant van 2 september 1998 thans niet ter beoordeling kan staan. De artikelen 6:18 en 6:19 Awb zijn immers naar tekst en strekking alleen van toepassing in gevallen waarin het vervangende besluit afkomstig is van hetzelfde bestuursorgaan. Hiervan is in dit geval geen sprake, nu het besluit van 13 juli 1998 is genomen door het algemeen bestuur van het waterschap, terwijl de beslissing op

administratief beroep die voorwerp is van de aangevallen uitspraak afkomstig is van Gedeputeerde Staten. Dit betekent dat Gedeputeerde Staten alsnog dienen te beslissen op het administratief beroep van appellant van 2 september 1998.

D.4 Nieuw besluit na vernietiging

- ABRvS 12 december 2001, AB 2002, 323 (*m.nt. Marseille*), «JB» 2002/27 (*m.nt. C.L.G.F.H.A.*), LJN AD7859; bij besluit van 20 februari 2001 hebben appellanten naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank een nieuw besluit genomen en het door Hoogendorp gemaakte bezwaar wederom ongegrond verklaard. De Afdeling heeft op grond van artikel 6:19 lid 1 in verbinding met artikel 6:24 lid 1 Awb besloten om het nieuwe besluit van 20 februari 2001 in hoger beroep te beoordelen.

D.5 Alleen bestuursorgaan in hoger beroep; niet tijdig beslissen als oorspronkelijk besluit

- ABRvS 17 juli 2002, AB 2003, 43 (*m.nt. TN*), LJN AE5409; ingevolge artikel 6:2 aanhef en onder b Awb wordt voor de toepassing van wettelijke voorschriften over bezwaar en beroep met een besluit gelijkgesteld het niet tijdig nemen van een besluit. De Afdeling ziet hierin aanleiding onder een besluit als bedoeld in artikel 6:18 lid 1 Awb mede te verstaan het niet tijdig nemen van een nieuw besluit na vernietiging door de eerste rechter van de oorspronkelijke beslissing op bezwaar. Gelet op artikel 6:19 lid 1 Awb heeft de rechtbank het beroepsschrift van (belanghebbende) van 22 mei 2001 derhalve terecht naar de Afdeling doorgezonden.

E

E. Jurisprudentie nieuw

Zie www.sducommentaarbestuursrecht.nl voor een actueel overzicht van jurisprudentie.

F

F. Literatuurverwijzing

- Bolt, H., 'De artikelen 6:18 en volgende van de Algemene wet bestuursrecht', «JBplus» 2000, p. 26-37.
- Ettekoven, B.J. van, 'Alternatieven van de bestuursrechter (observaties uit de eerste lijn)', in: B.J. van Ettekoven, M.A. Pach en I.C. van der Vlies, *Alternatieven van en voor de bestuursrechter* (VAR reeks 126), Boom Juridische uitgevers 2001, p. 76.
- Langbroek, P.M., 'Een trein die naast de rails rijdt', TAR 1998, p. 409-423.
- Schreuder-Vlasblom, M., 'De toepassing van de artt. 6:18 en 6:19 Awb', *Trema* 1995, p. 328-333.
- Verhoeven, M.J.H.M. 'Valkuilen van de artikelen 6:18 en 6:19 Awb', JBa 2008, p. 174-177.